

Registrering av mulige stressreaksjoner på samvær 0 – 12 måneder

Barn i denne alderen blir skremt av, for eksempel å holdes uten hodestøtte, ligge i armer på agiterte foreldre, høre sinte stemmer, møte et mimikkløst ansikt eller bli kledd med brå bevegelser og manglende forberedelse. Det bør sjekkes av om barnet er født med rusabstinenser, født for tidlig, eller har andre medfødte vansker som kan gi samme uttrykk.

Gå igjennom skjema for mulige reaksjoner på samvær. Kryss av det du synes passer. Følg med på barnet over tid. Er det endringer i barnets fungering? Er det sammenheng mellom samvær og reaksjonene barnet kan ha? Hvor lang tid tar det etter samvær før reaksjonene gir seg?

Dato for samvær:	Klokkeslett / tidsrom:
------------------	------------------------

Hvem skal være tilstede under samvær?											
Mor		Far		1 søsken		2 søsken		3 søsken		4 søsken	
5 + søsken		Tilsynsfører		1 beste forelder		2 beste foreldre		1 tante / onkel		2 tanter / onkler	
Andre		Hvem:									

Mulige stressreaksjoner	Før	Under	Etter
1. Vanskelig å forstå / tolke barnets behov.			
Beskrivelse (Feks hyppighet, varighet, med hvem, intensitet). Når inntreffer, når avslutter reaksjonen.			
2. Unngår eller reagerer på sanseinntrykk som kan minne om skremmende eller ubehagelige opplevelser(f.eks. syn, lyder, lukter, smaker og berøring).			
Beskrivelse (Feks hyppighet, varighet, med hvem, intensitet).			
3. Økt anspenhet, skvettenhet, engstelig.			
Beskrivelse (Feks hyppighet, varighet, med hvem, intensitet).			

	Før	Under	Etter
4. Vansker med å roe seg og /eller nedsatt respons på omsorgsgivers reguleringsstøtte.			
Beskrivelse (Feks hyppighet, varighet, med hvem, intensitet).			
5. Slapp, interesseløs, tilbaketrukket.			
Beskrivelse (Feks hyppighet, varighet, med hvem, intensitet).			
6. Dårlig tilstandsregulering, verken gode våkenperioder eller gode søvnperioder.			
Beskrivelse (Feks hyppighet, varighet, med hvem, intensitet).			
7. Vanskelig å trøste og støtte. Klamring.			
Beskrivelse (Feks hyppighet, varighet, med hvem, intensitet).			
8. Stiv og anspent i kroppen.			
Beskrivelse (Feks hyppighet, varighet, med hvem, intensitet).			
9. Barnet virker mindre interessert i utforskning og lek.			
Beskrivelse (Feks hyppighet, varighet, med hvem, intensitet).			
10. Svak motorisk fungering, langsam utvikling.			
Beskrivelse (Feks hyppighet, varighet, med hvem, intensitet).			
11. Kraftige reaksjoner,- eller forsinkede reaksjoner ved mulige traumepåminnere.			
Beskrivelse (Feks hyppighet, varighet, med hvem, intensitet).			

	Før	Under	Etter
12. Vanskelig å oppnå kontakt med barnet.			
Beskrivelse (Feks hyppighet, varighet, med hvem, intensitet).			
13. Glassaktig blikk.			
Beskrivelse (Feks hyppighet, varighet, med hvem, intensitet).			
14. Sovner under samvær (uten at dette er i ordinær sovetid).			
Beskrivelse (Feks hyppighet, varighet, med hvem, intensitet).			
15. Sovner rett etter samvær (Uten at dette er i ordinær sovetid).			
Beskrivelse (Feks hyppighet, varighet, med hvem, intensitet).			
16. Barnet søker i liten grad støtte og trøst hos omsorgsgiver.			
Beskrivelse (Feks hyppighet, varighet, med hvem, intensitet).			
17. Endringer i hud etter samvær (For eksempel farge, eksem, marmorert hud).			
Beskrivelse (Feks hyppighet, varighet, med hvem, intensitet).			
18. Endringer i fordøyelse.			
Beskrivelse (Feks hyppighet, varighet, med hvem, intensitet).			
19. Andre fysiologiske utrykk (Feks annen kroppslukt, økt svette, økt gulping, overfladisk pust, hikke, banan-formet kroppstilling).			
Beskrivelse (Feks hyppighet, varighet, med hvem, intensitet).			

	Før	Under	Etter
20. Barnet viser ikke forventninger eller behov.			
Beskrivelse (Feks hyppighet, varighet, med hvem, intensitet).			
21. Endringer i søvn, spise og fordøyelsesmønster.			
Beskrivelse (Feks hyppighet, varighet, med hvem, intensitet).			
22. Redusert følelsesevne – kan virke nummen.			
Beskrivelse (Feks hyppighet, varighet, med hvem, intensitet).			
23. Tap av tillærte språkferdigheter, lite lyder i forhold til alder.			
Beskrivelse (Feks hyppighet, varighet, med hvem, intensitet).			
24. Økt Irritabilitet og sutring.			
Beskrivelse (Feks hyppighet, varighet, med hvem, intensitet).			
25. Påfallende reaksjoner ved atskillelse (økt atskillelsesangst eller likegyldighet) og/eller ved gjenforening med omsorgsgiver *			
*gjelder i siste del av første leveår, etter at tilknytning er etablert			
Beskrivelse (Feks hyppighet, varighet, med hvem, intensitet).			
26. Svært ukritisk i kontakt med mennesker barnet ikke har en tilknytning til.			
Beskrivelse (Feks hyppighet, varighet, med hvem, intensitet).			
27. Tilbakegang i motoriske ferdigheter.			
Beskrivelse (Feks hyppighet, varighet, med hvem, intensitet).			

	Før	Under	Etter
28. Smil i upassende situasjoner. For eksempel: Diffuse smil tilsynelatende uten å være utløst av noe, som ikke når øynene og som kommer og går raskt.			
Beskrivelse (Feks hyppighet, varighet, med hvem, intensitet).			
29. Årvåkent, følger med på ansikt eller hender.			
Beskrivelse (Feks hyppighet, varighet, med hvem, intensitet).			
30. Reduksjon av sosial respons og sosiale initiativ			
Beskrivelse (Feks hyppighet, varighet, med hvem, intensitet).			
31. Kraftige sinnereaksjoner.			
Beskrivelse (Feks hyppighet, varighet, med hvem, intensitet).			
32. Motorisk uro.			
Beskrivelse (Feks hyppighet, varighet, med hvem, intensitet).			
33. Andre reaksjoner. Beskriv:			

Sum reaksjoner:	Før	Under	Etter

Er foreldre snakket med om hvordan det oppleves og fortolker reaksjoner?	Ja:		Nei:	
Hvis ja: Hva er forelders formening om hva de ulike reaksjonene handler om?				
Er fosterforeldre snakket med om hvordan de oppleves og fortolker reaksjoner?	Ja:		Nei:	
Hvis ja: Hva er forelders formening om hva de ulike reaksjonene handler om?				

Utviklet av Mari Kjølseth Bræin og Cecilie Fjelltnun, 2025

Bygger på Skjema for mulige stressreaksjoner av Mari Kjølseth Bræin og Mette Sund Sjøvold, for RVTS Øst

Kilder:

Traumeguiden (2012). Oversatt og tilrettelagt til norsk av RVTS Sør
 ICD 10 (1992) Classification of Mental and Behavioural Disorders, WHO,
 National Child Traumatic Stress Network Psykologisk førstehjelp, felthåndbok (2011), National Center for PTSD